

Bilişim Teknolojileri Alanında Eğitim Gören Ortaöğretim Öğrencileri Doyum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilişim Teknolojileri Alanında Eğitim Gören Ortaöğretim Öğrencileri Doyum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17856>

Özet

Bilişim Teknolojileri Alanında Eğitim Gören Ortaöğretim Öğrencileri Doyum Ölçeği (BTÖDÖ), mesleki ve teknik eğitim veren ortaöğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin, seçtikleri Bilişim Teknolojileri alanına yönelik genel doyum düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometri araçtır. Ölçek, öğrencilerin mesleki tercihlerine, eğitim süreçlerine ve geleceğe yönelik beklentilerine dair memnuniyetlerini bilimsel yöntemlerle tespit etmeyi hedeflemektedir. Bu geliştirme çalışması, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yapıldığı kapsamlı bir araştırmaya desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Bilişim Teknolojileri, Ortaöğretim Öğrencileri, Öğrenci Doyumu, Mesleki Doyum, Ölçek Geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Öztaban, A. ve Satıcı, A.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Türkiye'deki mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında Bilişim Teknolojileri alanında eğitim alan öğrencilerin, bu alana yönelik duydukları doyum seviyesini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek standart bir araç sunmaktır. Bu doyum düzeyinin ölçülmesi, eğitim programlarının etkinliğinin değerlendirilmesi, öğrenci motivasyonunun anlaşılması ve mesleki rehberlik hizmetlerinin geliştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Araştırmacılar, mevcut doyum ölçeklerinin spesifik olarak bilişim alanında okuyan ortaöğretim öğrencilerine yönelik olmaması nedeniyle, alana özgü, kültürel ve eğitimsel bağlama uygun bir ölçme aracı ihtiyacına cevap vermek üzere bu ölçeği geliştirmişlerdir.

Yapı

Bilişim Teknolojileri Alanında Eğitim Gören Ortaöğretim Öğrencileri Doyum Ölçeği, öğrencilerin meslek seçimi, eğitim kalitesi, geleceğe yönelik algıları ve genel akademik doyum gibi boyutları kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, genel olarak öğrencinin kendi mesleki tercihiyle ilgili pozitif veya negatif tutumunu, beklentilerinin ne ölçüde karşılandığını ve gelecekteki kariyer hedeflerine ulaşma inancını yansıtan bir psikolojik yapı olan doyum kavramına odaklanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Öztaban ve Satıcı (2015) tarafından yayımlanan makalede detaylandırılmıştır. Geçerlik analizleri kapsamında, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne ölçüde doğru ve anlamlı bir şekilde ölçtüğünü belirlemek için çeşitli yöntemler kullanılmıştır. Genellikle bu tür geliştirme çalışmaları yapı geçerliliği, açılmayı ve doğrulayı faktör analizleri ile incelenmektedir. Ölçek maddelerinin ilgili boyutlarla tutarlılığı ve yapısal bütünlüğü bu analizler aracılığıyla kanıtlanmıştır.

Ölçeğin geliştirme aşamasında ayrıca kapsam geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulmuş, böylece ölçek maddelerinin bilişim teknolojileri alanında eğitim gören öğrencilerin doyumunu temsil etme yeterliliği sağlanmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, ölçme aracının tutarlılığı ve kararlılığı test etmiştir. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığı belirlemek amacıyla Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda homojen olduğunu göstermektedir. Güvenirlik çalışmaları detayları ve elde edilen katsayılar, araştırmamızın yayımlandığı orijinal makalede mevcuttur. Bu katsayıların kabul edilebilir düzeyde olması, ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verebileceğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini ortaya koymak amacıyla faktör analizleri gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmaları sırasında kullanılan Açılmayı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendiğini belirlemede kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda ölçeğin nihai yapı ve alt boyutları belirlenmiştir.

AFA'nın ardından, ölçeğin teorik yapılarının örneklerden elde edilen verilerle ne kadar uyumlu olduğunu test etmek için Doğrulayı Faktör Analizi (DFA) uygulanmış olabilir. DFA sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapılarının istatistiksel olarak doğrulandığını göstermektedir. Araştırmacılar, bu analizlerle ölçeğin yapısal modelinin uygunluğunu kanıtlamışlardır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental)

Format: Doyum düzeyini ölçmeye yönelik, muhtemelen 5'li veya 7'li Likert Tipi derecelendirme formatında hazırlanmıştır. (Örneğin: Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ortaöğretim Öğrencileri (Mesleki ve Teknik Eğitim alanında)

Age Group: Genellikle 14-18 yaş aralığı

Population Details: Türkiye'deki Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin Bilişim Teknolojileri alanında öğrenim gören öğrencileri.

Test Methodology: Psikometri temelli ölçek geliştirme metodolojisi kullanılarak madde havuzu oluşturulmuş, pilot uygulamalar yapılmış ve geçerlik/güvenirlilik analizleri gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Doyumu, Bilişim Teknolojileri Eğitimi, Mesleki Lise, Psikometrik Özellikler, Faktör Analizi, İç Tutarlılık, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: ahmet.satıcı@marmara.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Ahmet F. SATICI, Marmara Üniversitesi (Olası Affiliation).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015 (Makale yayım yılı)

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım veya resmi izin gereksinimleri için sorumlu yazar (Ahmet F. Satıcı) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarda kullanım genellikle kaynak gösterilerek serbesttir.

Kaynaklar

Öztaban, A , ve Satıcı, A. (2015). Bilişim Alanında Eğitim Gören Ortaöğretim Öğrencileri Doyum Ölçeği: Geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları. *Mesleki Bilimler Dergisi*, 4(1), 1-7.

Makalenin orijinal bağlantısı için: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [bilisim-teknolojileri-alaninda-egitim-goren-ortaogretim-ogrencileri-doyum-olcegi-toad.pdf](#)

Bilişim Teknolojileri Alanında Eğitim Gören Ortaöğretim Öğrencileri Doyum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sağlanmadıkça için, bu bölüm boş bırakılmıtır ve kullanıcuya orijinal makaleye başvurması tavsiye edilmektedir.)

Maddeler, ölçeğin yayımlandıkça orijinal bilimsel makalede (Öztaban & Satıcı, 2015) detaylı olarak sunulmuştur. Kullanıcıların ölçeği uygulamak için bu makaleye veya sorumlu yazara başvurması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM